

Haxan på Vikingsborg.

FÖRSTA KAPITLET.

Haxan på Vikingsborg.

Enkegrefinnans Ulla Stolpe ringde haftigt. Efter ett ögonblick ringde hon en gång till och ryckte af klocksträngen. Då öppnades dörren till hennes toalett-rum, där hon befann sig, och Anna, hennes förtrodda kammarjungfru, skyndade in.

— Nå äntligen! utbrast grefinnan i skarp ton. Hvarför kommer ingen, då jag ringe?

— Larsson har gått ned till stallgården att se till om kaleschen skulle köra fram...

— Genast, ja!

— Och jag...

— Tig. Tag hit hatten, afböt grefinnan.

Anna räckte henne hatten. Då spratt grefinnan till och kastade hatten på golvet, i det hon hvarste:

— Du tog naturligtvis oaktadt, ditt nött!

— Jag tänkte...

— Hvalfall! Tänkte du? Understår du dig att tänka nu också? Så länge som du är i min tjänst, så tänker jag för oss båda, kom ihåg det en gång för alla, nipper-tippa. Nå, tala om nu, hvad en idiot som du tänker, när du har hit orätt hatt åt mig?

— Jo, nådig grefinna, jag tänkte att det var just den här hatten, som nådig grefinnan skulle ha på sig, eftersom nådig grefinnan skulle fara på visit till friherrinnan Adelstam.

— Nå, hvarför tänkte du det då?

— Jo, friherrinnan har ju fått sorg och...

— Jaha, sorg har hon fått, hehe. Sorg att icke få sin morbrors pengar. I alla dessa långa år har hon gått och väntat, att gubben, den gamle humbugen, skulle dö och hon och hennes son skulle få ärfva honom. Aldrig har hon tålt honom och för ingen har hon fjaskat så mycket som för honom. Sista gången, då han gästade henne på Adelsvik, så höll jag på att bli allvarsamt sjuk af att se på hur hon gjorde sig till för honom. Och ingenting har hon fått för det, ingenting, hehe. Han gjorde henne af föls! Det skulle dräta nästan försonar mig med honom, det gamla matvraket. Sag åt Johnsson att plundra orangerierna på mina allra vackraste och dyrbaraste blommor och gör en ståtlig kran: af dem och skicka den att läggas på grefvens graf, för att han gjorde henne arlös. Hvad han skulle ha legat och skrattat för sig själf, den gamle lustickuren, då han drog sin sista suck och tänkte på, hvilken min hon skulle göra då hon fick klart för sig, att hon icke fick ett öre af hans millioner. Ja, sorg har hon fått! Den gången tänkte du undantagsvis rätt. Tag upp hatten. Gör dig en hacka på den.

— Får jag den, nådig grefinna? utbrast Anna glad och skyndade att taga upp hatten.

— Har du blifvit död? Den är din. Troe du att jag, en grefinna Stolpe, skulle bära en hatt, som jag har kastat på golvet?

— Men de äkta plymerna skall jag väl först taga bort, att nådig grefinna?

— Hvalfall! Understår du dig att ge mig råd, hur en hatt skall vara, som jag skänker åt dig, din tosa. Ut med hatten och tag hit den skärm, som jag fick härifrån från Paris.

Grefvinnan mönstade sin toalett i den stora spegeln och smilade. Grefvinnan var ovanligt ful, och det visste hon, men hon ville gärna anses vara yngre än de sextio år hon verkligen var. Hon klädde sig mycket ungdomligt, sminkade sig, tuschade sig, och hennes gråa hår voro färgade glänsande svarta.

Då Anna kom tillbaka med en grönnt utstyrd, mycket dyrbar, skär hatt, satte grefinnan den på sig och såg med välbehag i spegeln.

— Hur tycker du att den här hatten klär mig? sade hon slutligen.

— Nådig grefinnan ser så ungdomlig ut med den, försäkrade Anna i stark ton. När man ser nådig grefinnan på ryggen, skulle man kunna tro, att nådig grefinnan vore bara trettio år i den dag hatten.

— Ja, det är din lycka att du har dina ljusa ögonblick i din idioti-m. Annars skulle jag icke kunna ha dig längre kvar. — Nå, är kaleschen framme?

— Ja, det är den.

— Nå, då vill jag ej ett ögonblick skjuta upp nöjet att få bekäga friherrinnan sorgen, hehe, sade grefinnan och gick, stödd på Annas arm, ut på gårdstrappan.

I samma ögonblick kom en torpare springande in på slottsplanen och fram till friherrinnan, för hvilken betjanten släppte ned stegen till kaleschen och skulle hjälpa henne upp i vagnen.

Hon vände sig åt sidan och sade i skarp ton till torparen:

— Hvad skräpar Ersson här för?

— Min hustru ligger för döden, och jag skulle be nådig grefinnan vara så god...

— Jag är icke god...

— Jo...

— Nej, säger jag, hvaste grefinnan.

— Och låta mig få låna en häst och rida efter doktorn.

— Hvad skall det tjäna till?

— Flickungen är bara en vecka gammal och hustru min ligger så sjuk... så sjuk...

— Det är rätt att er, sade grefinnan och tappade med flit sin portmonnä, under det hon lät betjanten hjälpa sig upp i vagnen och stänga dörren. Hvad ha ni fattiga stackare för rätt att gifta er och skaffa en hop ungar till världen, som ni icke kunna försörja? Har jag någon, jag, som är grefinna Stolpe? Nej! Men ni, ni ha, ni, och aldrig blir det slut med dem. Seså, gif mig icke potmonnäen, ditt nött. Den har ju fallit i sanden.

— Ja, men låset gick upp, och den är ju full med pengar, anmärkte Ersson och räckte portmonnäen åt henne.

— Skulle jag kanske ha en portmonnä utan pengar, jag? Och sådana nött gifsta sig och fortplan- ta sin ras! Det är horribelt! Seså, stick icke portmonnäen inför näsan på mig! Gör det med hustru din, så känner hon sig kanske bättre.

— Menar nådig grefinnan, att jag skall få portmonnäen med alla pengarna, som äro i den? utbrast Ersson häpen.

— Javisst. Förstår han icke svenska? Ge hustru sin den och säg henne, att hon riktigt bör skämmas för att öka befolkningen så som hon går på och gör, ehuru den här trakten redan är poppfull med ungar och fattigvården blir allt dyrare för hvar- tår. Seså, stå nu icke här och se dum ut, utan tag i stället en häst och en vagn också... och henta doktorn, och låt det gå undan! Du, Anna skall gå ned till Erssonskan och se om henne, till dess det har nötet kommer tillbaka med doktorn. Tag mat och vin med dig och kakor åt ungarna. Och säg henne ifrån mig, att om hon får ett barn till, så klagar jag för kommunalnämnden. Kör, Olsson!

— Gud välsigne nådig grefinnan, stammade Ersson med rörd stämma och tummade på sin mössa, som han höll i handen.

— Är han icke hos doktorn ännu? Han skulle ju skaffa hjälp åt hustru sin. Hon kan ju dö under tiden, medan han står här och är idiotisk. Och sådana gå och gifta sig och fortplanta sig. Det är horribelt! Kör, Olsson!

Det ståtliga ekipaget körde bort utan att grefinnan vidare såg åt hvarken Anna eller Ersson.

— Prätig matmor, nådig grefinnan! utbrast Ersson med värma till Anna. Sina egenheter har hon, men jag vet icke hvad jag skulle kunna göra för hennes skull, tillade han och skyndade därefter till stallgården att skaffa åkdon för hans älskade doktorn.

Anna hade icke svarat Ersson, men hon nickade bifallande och gick tillbaka in i slottet för att bestyra om det hon skulle bära till Erssons hustru för att efterkomma grefvens befallning.

Stolt och rak satt grefinnan i vagnen, de små ögonen lyste illmarigt och ett sarkastiskt leende lekte på hennes läppar. Hon väntade sig nöje af sin visit hos friherrinnan Adelstam.

Grefvinnans karaktär var en ganska egen sammansättning af godt och ondt. Hon gjorde allt hvad hon kunde att bjart fram hålla sina fel. Hon var förtjust i skandalen och riktigt njöt af att genera folk. Hon var en af de rika kvinnor af högadeln och gaf de finaste middagar, men hon roade sig alltid med att till dessa middag- dagar inbjuda personer, som hon visste icke talde hvarandra, och just dessa placerade hon bredvid hvarandra vid middagsbordet.

Stolt och förnäm som få i vårt land, blandade hon alltid in i sina bjudningar för sitt högaristokratiske umgänge några mycket obetydliga i detta sällskap och det både med sitt tal och sitt sätt att vara. Men sällan eller aldrig vågade någon att neka att antaga hennes bjudningar. Dem som gjort det hade hon obarmhärtigt förföljt med sitt hat och sin bittra, hvassa tunga.

Hennes likar afskydde henne, men kunde icke vara henne förutan. Hon var så rik, så inflytelserik, så hänsynslös, så maktig. De voro mycket artiga mot henne, men de sade de värsta saker om henne på hennes rygg. Hon däremot sade dessa obehagligheter midt i ansigtet på folk.

Grefvinnan var häftig, uppbrusande, despotisk och behandlade sina underhåfvande såsom slafvar, tillhöriga en annan ras än hennes egen. Hon behandlade dem alltid på ett föraktfullt sätt, sade dem

alltid obehagligheter, men de triffades ändå godt hos henne. Ingen flyttade godvilligt från henne och när någon gång en plats vardt ledig hos henne, fanns det alltid godt om aspiranter att få den.

Grefvinnan uppförde sig såsom den ömmaste och frikostigaste mor mot sitt folk, men hon ville aldrig tillstå det. När hon gjorde godt, skedde det på ett så obehagligt sätt, att folk skulle tro att hon icke hade gjort det af godhet och deltagande, utan blott af en nyck.

Men folket misstog sig icke på henne. Med det största lugn hörde de henne säga dem de obehagligaste saker. De visste så väl, att när hennes vrede gått öfver, strålade nådens sol frikostigt öfver dem. Och de skrottade sinsemellan, då de sade till hvarandra:

— Det har blifvit en fix ide hos nådig grefinnan att hon icke är god. Hon gör allt hvad hon kan för att vi skola tro att hon är elak. Men det går icke! Vi veta nog, vi, att bättre matmor kunna vi icke få än nådig grefinnan. Gu' signe henne!

Då den grefliga kaleschen körde upp på Adelsviks gårdsplan, såg grefinnan, som för sina år hade ovanligt god syn, att två damer tittade genom ett fönster i bottenvåningen, men genast drogo sig tillbaka igen för att icke blifva sedda af grefinnan.

Aha, mumlade grefinnan, det tycks icke vara bara jag som gör en konst i etiketten här i dag. Den där giftastlystna tokan Jeannette von Höök är ju här på visit. Det passar mig bra att ha ett vittne till, hur jag bekägar friherrinnan sorgen. Jag känner på mig, att i dag kommer jag bestämdt att göra en större afbetalning på min skuld till den älskliga friherrinnan för att hon behagat gifva mig öknamnet "Haxan på Vikingsborg".

ANDRA KAPITLET.

Kondoleansvisiten.

Grefvinnan hade sett rätt. Fröken Jeannette von Höök var på visit hos friherrinnan Adelstam. Hon hade varit där en ganska lång stund, och de hade haft ett mycket allvarligt samtal men icke ett ord om friherrinnans allid-morbror. Utan om deras favoritplan, att Jeannette och friherrinnan ende son, baron Axel, skulle blifva ett par. Hvilket hon ej tycktes vara mycket hägad för.

— Var lugn, min söta, sade friherrinnan, Axel tycker om dig. Hvarför skulle han icke göra det? Du är ju ung, vacker, rik och af god faml! Och jag har sagt honom, att han skulle göra mig riktigt lycklig den dag han för dig hit såsom min svärdotter.

— Men den där yankeeffiekan, som han har farit att henta i Göteborg... invände Jeannette i oro- lig ton.

— Henne bryr han sig naturligtvis icke om. Hennes vulgaritet kommer naturligtvis att cho- quera honom. Var fullkomligt lugn för att henne kommer han visst icke att bry sig om. Det skall jag nog sörja för...

— Men hon är så rik?

— Det är ju du också! Förresten bryr sig min son icke om pengar, utan om personen.

I samma ögonblick hördes bullret af en vagn på gårdsplanen. Jeannette skyndade till fönstret och utbrast:

— Det är kanske Axel och hon!

— Nej, de kunna icke komma hit förrän om en halftimme med tåget från Göteborg.

— Usch, det är ju grefinnan Stolpe! utropade Jeannette misslynt.

— Ja, tant är ju i djupaste sorg efter sin morbror!

I samma ögonblick öppnades dörren till förmaket där de sutto.

— Icke behöfver hon anmala sig, sade grefinnan i skarp ton till en jungfru, som stod vid dörren, de veta redan att jag är här.

Damerna reste sig. Friherrinnan antog en mycket förvånad min och gick emot grefinnan.

— En sådan angenäm öfverraskning, kära Ulla, sade friherrinnan i sötsur ton, att du var nog vänlig att bryta mot konvensansen och komma hit, fastän jag ännu är i djupaste sorg.

— Ja, god dag, båda två! Ni må bra, ser jag. Du skulle pudra din näsa, Amelie, den lyser som en fyrbåk. Och hvad du är uppsväld i ansigtet, Jeannette! Har du tandvärk?

(Forts.)

CANADAS Nord-Vest.

Homestead-Lagen.

Alla sectioner med jämna nummer af Kronolanden i Manitoba och Nordvest-Territorierna, undantagandes 8 och 26, hvilka ej äro upplåtna för homestead eller reserverade som val-lotter för settlarna eller för andra ändamål, kunna upptagas som homestead af hvilken person som helst, som är ensam hufvud för en familj, samt hvarje manperson, som fyllt 18 år, till storleken af en kvartsektion (160 acres, mer eller mindre).

ANMÄLAN FÖR TILLTRÄDE. Anmälan göres personligen på Landkontoret i det distrikt, där landet är beläget, eller om homestead-tagaren så önskar, må han, på begäran hos "The Minister of the Interior, Ottawa", "Commissioner of Immigration, Winnipeg", eller till det respektiva lokala Landkontoret, erhålla rättighet att låta ett ombud uttaga tillträdelsebeviset för honom. En afgift af \$10.00 erlägges för vanligt tillträde; men har landet förut varit upptaget, erlägges ytterligare en afgift på \$5.00 eller \$10.00 för att beteckna inspektions- o. andra omkostnader.

HOMESTEAD SKYLDIGHETER. Under den nuvarande homestead-lagen skola skyldigheterna fullbordas på följande sätt, nämligen:—

1) Genom att minst sex månader bygga och bo på landet hvarje år under en termin af minst tre år.

2) Om fadren (eller modern, om mannen är död) till en person, som är berättigad att upptaga homestead, bor på en farm i grannskapet af det homestead, som af sådan person upptagits, uppfylls bofastskyldigheten under tiden före Patentets erhållande af sådan person genom att vara bo att hos sin fader eller moder.

3) Om en nybyggare har erhållit Patent på sitt första homestead, eller certifikat för utkrändandet af sådant Patent attesterat af i den ordning, som förskrifves i Dominion Lands Act, samt erhållit tillstånd för ett andra homestead, uppfylls bofastskyldigheten under tiden före Patentets erhållande genom att vara bosatt på det första homestead.

4) Om nybyggaren har sin permanenta bostad på farm, som ligger af honom i grannskapet af hans homestead, uppfylls bofastskyldigheten genom att vara bosatt uppå nämnda farm.

BEGÄRAN OM PATENT skall inlämnas vid slutet af de tre åren till den lokala land agenten, underagenten eller Homestead-inspektören. Innan denna begäran inlämnas, måste settlaren gifva sex månaders skriftlig notis till the Commissioner of Dominion Lands, Ottawa, att han ämnar uttaga patent. När för settlaren bekvämlighet, Homestead inspektören anlitas, erlägges en extra afgift af \$5.00.

UNDERRÄTTELSEER. Nyandömda invandrare erhålla på Inni-grantkontoret i Winnipeg eller Dominion Land kontoren i Manitoba och Nordvest-Territorierna underrättelser om det land, som är öppet för tillträde, och från tjänstemännen kostnadsfria råd och upplysningar samt hjälp för att tillfredsställa sig ett passande stycke land; samt klara underrättelser med afseende på land, skogs-, kol- och minerallagarna såväl som Kronolanden i Brittiska Columbia, erhållas på begäran hos the Secretary of the Department of the Interior, Ottawa; the Commissioner of Immigration, Winnipeg, Man.; eller till någon Dominion Lands Agent i Manitoba.

James A. Smart, Vice Inrikesminister.

N.B. — Utom dessa Frihemman, till hvilka ofrånstående förordning hänföres, finnas tusentals acres af bördigt land tillgängliga för arrende eller köp från järnvägsbolagen eller andra firmor.